

Hakuohje: Etnisten suhteiden neuvottelukunnan (ETNO) toimikauden 2025–2029 järjestöhaku

Sisällysluettelo

Perustiedot	2
Mikä on etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO)?	2
Etnon kokoonpano	2
Valtakunnallisen etnon jäsenet.....	2
Alueellisten etnojen jäsenet.....	3
Etnon tavoitteet, tehtävät ja painopisteet 2025–2029	4
Etnon toiminta	5
Valtakunnallisen etnon toiminta.....	5
Alueellisten etnojen toiminta.....	5
Etnon asettaminen ja järjestöhaku	6
Miten etno asetetaan?.....	6
Valtakunnallisen etnon asettaminen.....	6
Alueellisten etnojen asettaminen.....	6
Miten etnon järjestöhaku toimii?	7
Kuka voi hakea etnon jäseneksi järjestöhaussa?	7
Kuinka monta järjestöä etnoon valitaan jäseneksi?	8
Millä perusteilla järjestöt valitaan etnoon?	8
Edustavuus	8
Toiminta ja asiantuntemus	9
Mitä etnon jäseneltä odotetaan?	10
Kannattaako hakea jäseneksi valtakunnalliseen etnoon vai alueelliseen etnoon?	11
Hakeminen jäseneksi valtakunnalliseen etnoon	11
Hakeminen jäseneksi alueelliseen etnoon	11
Yhteystiedot ja lisätiedot	12
Valtakunnalliseen etnon yhteystiedot.....	12
Alueellisten etnojen yhteystiedot.....	12
Etelä-Suomen ETNO.....	13
Länsi-Suomen ETNO	13
Pirkanmaan ja Keski-Suomen ETNO	13
Itä-Suomen ETNO	13
Pohjanmaan ETNO	13
Pohjois-Suomen ETNO	13
Lapin ETNO	13

Perustiedot

Mikä on etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO)?

Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO) on valtioneuvoston asettama asiantuntijaelin, joka toimii vuoropuhelun ja yhteistyön foorumina maahan muuttaneiden, etnisten vähemmistöjen, viranomaisten, puolueiden ja kansalaisjärjestöjen välillä.

Etno koostuu valtakunnallisesta neuvottelukunnasta ja sen apuna toimivista seitsemästä alueellisesta neuvottelukunnasta. Neuvottelukuntien toimikausi on neljä vuotta.

Valtakunnallisen etnon koordinoinnista vastaa oikeusministeriö. Alueellisten etnojen koordinoinnista vastaavat seitsemän ELY-keskusta.

Etnon tarkoituksesta, tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella [771/2015](#).

Etnon kokoonpano

Valtakunnallisen etnon jäsenet

Valtakunnallisessa neuvottelukunnassa on:

- puheenjohtaja ja vähintään kaksi ja enintään kolme varapuheenjohtajaa sekä korkeintaan 34 muuta jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet.
- Valtakunnallisen neuvottelukunnan jäseniä ovat ministeriöt, eduskuntapuolueet sekä maahanmuuttajia ja etnisiä vähemmistöjä edustavat järjestöt ja uskonnolliset yhdyskunnat. Lisäksi jäseniä ovat Kuntaliitto, keskeiset työmarkkinajärjestöt, sekä alueelliset etnisten suhteiden neuvottelukunnat.
- Neuvottelukunnan jäsenistä vähintään kymmenen tulee edustaa maahanmuuttajia tai etnisiä vähemmistöjä.
- Neuvottelukuntaan voidaan nimetä myös pysyviä asiantuntijoita.

Valtakunnallisen etnon koordinoinnista vastaa oikeusministeriö ja neuvottelukunnan asettaa valtioneuvosto.

Alueellisten etnojen jäsenet

Alueellisessa neuvottelukunnassa on:

- puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään 10 ja enintään 14 muuta jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet.
- Alueellisten neuvottelukuntien jäseniä voivat olla alueelliset viranomaiset (ELY-keskukset, aluehallintovirastot), maahanmuuttajia ja etnisiä vähemmistöjä edustavat järjestöt ja uskonnolliset yhdyskunnat. Lisäksi jäseniä voivat olla kunnat, kuntien maahanmuutto- ja monikulttuurisuusneuvostot ja -neuvottelukunnat sekä työ- ja elinkeinoelämän osapuolet.
- Maahanmuuttajien tai etnisten vähemmistöjen edustajia tulee olla vähintään puolet alueellisen neuvottelukunnan jäsenistä.
- Neuvottelukuntaan voidaan nimetä myös pysyviä asiantuntijoita.

Alueellisten etnojen koordinoinnista ja asettamisesta vastaavat seitsemän ELY-keskusta.

Etnon tavoitteet, tehtävät ja painopisteet 2025–2029

Etnon tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella [771/2015](#).

Etnon tavoitteet 2025–2029

- lisätään vuoropuhelua ja luottamusta eri väestöryhmien ja ihmisten välillä.
- vähennetään nuorten kohtaamaa rasismia.
- lisätään maahanmuuttaneiden ja nuorten yhteiskunnallista osallistumista.

Etnon tehtävät 2025–2029

- Etno toimii vuoropuhelufoorumina ja kehittää vuoropuheluosaamista. Etno rakentaa luottamusta ja ymmärrystä ihmisten välille. Etno järjestää dialogeja.
- Etno vahvistaa asiantuntemusta hyvien väestösuhteiden edistämiseksi. Etno toimii asiantuntijana. Etno kerää alueellista ja paikallista seurantatietoa hyvien väestösuhteiden tilasta. Etno vaikuttaa keräämällään tiedolla.
- Etno lisää tietoa oikeudellisista keinoista puuttua kunniaan liittyvään väkivaltaan.

Etnon erityiset painopisteet 2025–2029

- Asenneilmapiiri ja nuorten kohtaama rasismi.
- Maahan muuttaneiden ja heidän jälkeläistensä yhteiskunnallinen osallistuminen.

Etnon toiminta

Valtakunnallisen etnon toiminta

- Kokouksia 3–4 kertaa vuodessa Helsingissä.
- Kokoaa valtakunnallisen raportin paikallisesti järjestetyistä dialogeista ja tiedonkeruutilaisuuksista. Vaikuttaa kerätyllä tiedolla: Edistää toimenpiteitä valtakunnallisesti (lainsäädäntö, politiikkaohjelmat, ministeriöt).
- Voi lisäksi asettaa asiantuntijatyöryhmiä, antaa lausuntoja ja kannanottoja, joilla edistetään hyviä väestösuhteita.

Alueellisten etnojen toiminta

- Kokouksia 2–6 kertaa vuodessa.
- Järjestää paikallisia dialogeja ja tiedonkeruutilaisuuksia alueellaan. Vaikuttaa kerätyllä tiedolla: Edistää toimenpiteitä paikallisesti ja alueellisesti.
- Voi lisäksi toteuttaa toimenpiteitä, joilla edistetään hyviä väestösuhteita alueella.

Etnon asettaminen ja järjestöhaku

Miten etno asetetaan?

Valtakunnallisen etnon asettaminen

1. Avoin järjestöhaku verkossa rekisteröityneille yhdistyksille, uskonnollisille yhdyskunnille ja yhteenliittymille.
2. Hakemukset valtakunnalliseen etnoon arvioidaan oikeusministeriössä. Oikeusministeriö tekee esityksen valtakunnalliseen etnoon valittavista järjestöistä.
3. Oikeusministeriö ilmoittaa järjestövalinnan tuloksesta hakijoille.
4. Järjestöjä sekä muita jäseniä pyydetään esittämään henkilöt neuvottelukuntaan (jäsen, varajäsen). Jäsentä ja varajäsentä esitettäessä tulee huomioida, että molemmat sukupuolet ovat tasaisesti edustettuina. Jäsenen ja varajäsenen tulee pystyä osallistumaan kokouksiin suomeksi tai ruotsiksi.
5. Alueelliset neuvottelukunnat asetetaan. Alueellisia etnoja pyydetään esittämään henkilöt valtakunnalliseen etnoon (jäsen, varajäsen).
6. Oikeusministeriö voi nimittää neuvottelukuntaan pysyviä asiantuntijoita.
7. Valtioneuvoston yleisistunto asettaa valtakunnallisen etnon ja kokoonpanon.
8. Valtakunnallinen etno aloittaa uuden nelivuotisen toimikauden.

Alueellisten etnojen asettaminen

1. Avoin järjestöhaku verkossa rekisteröityneille yhdistyksille, uskonnollisille yhdyskunnille ja yhteenliittymille.
2. Hakemukset alueellisiin etnoihin arvioidaan seitsemässä ELY-keskuksessa. ELY-keskukset tekevät esityksen valittavista järjestöistä ja neuvottelukunnan muista jäsenistä.
3. ELY-keskukset kuulevat neuvottelukunnan kokoonpanosta alueen muita ELY-keskuksia ja aluehallintovirastoa.
9. ELY-keskukset ilmoittavat järjestövalinnan tuloksesta hakijoille.
4. Järjestöjä ja muita jäsentahoja pyydetään esittämään henkilöt neuvottelukuntaan (jäsen, varajäsen). Jäsentä ja varajäsentä esitettäessä tulee huomioida, että molemmat sukupuolet ovat tasaisesti edustettuina. Jäsenen ja varajäsenen tulee pystyä osallistumaan kokouksiin suomeksi tai ruotsiksi.
5. ELY-keskukset asettavat alueelliset neuvottelukunnat ja jäsenet.
6. Alueelliset etnot aloittavat uudet nelivuotiset toimikaudet.

7. Kukin alueellinen etno esittää jäsenen ja varajäsenen valtakunnalliseen etnoon.

Miten etnon järjestöhaaku toimii?

Etnoon haetaan jäseneksi sähköisesti webropol-lomakkeen kautta.

Lomakkeen voi täyttää suomeksi tai ruotsiksi.

Linkki hakulomakkeelle ja tiedot hakuajasta löytyvät oikeusministeriön sivulta: <https://oikeusministerio.fi/etno-jarjestohaku>

Samalla hakemuksella voi hakea valtakunnalliseen ja seitsemään alueelliseen etnoon. Vain määräajassa saapuneet hakemukset voidaan huomioida. Hakijana voi olla rekisteröitynyt yhdistys, uskonnollinen yhdyskunta tai yhteenliittymä.

Hakulomakkeella kysytään seuraavia asioita:

- Hakijan organisaation suostumus hakea jäseneksi neuvottelukuntaan
- Hakijan perustiedot
- Valintaan vaikuttavat tiedot:
- Edustavuus: Millaista kohderyhmää hakija edustaa? Millainen on hakijan hallituksen kokoonpano?
- Toiminta: Millaista toimintaa ja asiantuntemusta hakijalla on?

Kun haku aika on päättynyt, tehdään jäsenten valinta. Kaikille hakijoille ilmoitetaan valinnasta samaan aikaan. Hakemuksen jättäminen ei tarkoita automaattisesti, että hakija tulee valituksi neuvottelukuntaan.

Kuka voi hakea etnon jäseneksi järjestöhaussa?

Pääsääntö: Hakijoina etnon järjestöhaussa voivat olla:

- Rekisteröidyt järjestöt (ry)
- Rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat (uy)
- Usea järjestö, uskonnollinen yhdyskunta tai yhteisö yhdessä eli "yhteenliittymä". Päähakijan tulee olla rekisteröitynyt (ry, uy). Muut hakijat voivat olla epävirallisempiakin yhteisöjä.
- **Huom. Säätiöt, julkisoikeudelliset yhteisöt ja muut: Kysy lisätietoja etno.om@gov.fi**

Lisätiedot:

- Yhdistysten ja uskonnollisten yhdyskuntien tulee edustaa maahanmuuttajia ja etnisiä vähemmistöjä.
- Hakijoilta edellytetään asiantuntemusta etnon toimikauden 2025–2029 tehtävistä ja painopisteistä.

Kuinka monta järjestöä etnoon valitaan jäseneksi?

- Valtakunnalliseen etnoon valitaan jäseneksi 10 järjestöä tai uskonnollista yhdyskuntaa, jotka edustavat maahanmuuttajia tai etnisiä vähemmistöjä.
- Alueellisia etnoja on seitsemän. Jokaiseen alueelliseen etnoon valitaan noin 5–7 järjestöä tai uskonnollista yhdyskuntaa, jotka edustavat maahanmuuttajia tai etnisiä vähemmistöjä.
- Tämän lisäksi neuvottelukuntiin voidaan nimetä pysyviä asiantuntijoita.

Millä perusteilla järjestöt valitaan etnoon?

Neuvottelukuntaan voidaan ottaa jäseneksi vain rajallinen määrä järjestöjä ja uskonnollisia yhdyskuntia. Hakemuksia arvioitaessa kiinnitetään huomiota hakijan **edustavuuteen, toimintaan ja asiantuntemukseen**.

Yksittäisten hakemusten lisäksi järjestövalinnassa huomioidaan järjestöjen ja yhdyskuntien yhdessä muodostama kokonaisuus sekä alueellinen kattavuus.

Edustavuus

Neuvottelukunnan järjestöhaussa huomioidaan edustavuus:

- Edustaako hakija maahanmuuttaneita, etnisiä tai uskonnollisia vähemmistöjä?
- Millaisia kohderyhmiä hakija edustaa ja tavoittaa?
- Onko hakijan hallituksessa mukana maahanmuuttaneita, etnisiä tai uskonnollisia vähemmistöjä, nuoria? Millainen on hakijan hallituksen sukupuolijakauma?

Valinnoissa annetaan etusija maahan muuttaneiden perustamille tai heitä edustaville yhdistyksille, etnisiä vähemmistöjä edustaville yhdistyksille sekä yhdyskunnille tai niiden yhteenliittymille.

Huomioon otetaan myös erilaisten maahanmuuttajaryhmien ja etnisten vähemmistöjen tilanne Suomessa sekä hakijayhdistyksen edustaman ryhmän tai yhteisön laajuus alueellisesti ja/tai valtakunnallisesti sekä hakijayhdistyksen mahdollisuus päästä muihin mahdollisiin virallisiin vaikutuselimiin, kuten toisiin valtakunnallisiin tai alueellisiin neuvottelukuntiin ja/tai neuvostoihin.

Poliittiset puolueet ovat etnossa edustettuina valtakunnalliseen kokoonpanoon nimettyjen eduskuntapuolueiden kautta.

Toiminta ja asiantuntemus

Neuvottelukunnan järjestöhaussa huomioidaan toiminta ja asiantuntemus:

- Miten hakijan aikaisempi toiminta ja asiantuntemus tukee etnon toimikauden 2025–2029 tavoitteita, tehtäviä ja painopisteitä?
- **Lue lisää ohjeesta:** Etnon tavoitteet, tehtävät ja painopisteet 2025–2029.

Mitä etnon jäseneltä odotetaan?

Neuvottelukuntaan valitaan jäseniksi vain organisaatioita, kuten järjestöjä ja uskonnollisia yhdyskuntia.

Kun jäsenet (järjestöt, uskonnolliset yhdyskunnat) on valittu, yhdistyksiä ja uskonnollisia yhdyskuntia pyydetään esittämään neuvottelukuntaan henkilöjäsenet.

Yhdistyksen tai uskonnollisen yhdyskunnan edustajilta etnossa odotetaan seuraavia asioita:

- Jäsen ja varajäsen edustavat molempia sukupuolia.
- Jäsen ja varajäsen pystyvät osallistumaan kokouksiin ja dialogeihin. Valtakunnallinen etno kokoontuu pääsääntöisesti Helsingissä. Tilaisuuksia järjestetään paikan päällä, etänä ja hybridisti. Kokoukset järjestetään pääsääntöisesti virka-aikana.
- Jäsen ja varajäsen tuovat aktiivisesti esille asiantuntemusta neuvottelukunnan kokouksissa ja dialogeissa. Jäsen ja varajäsen kertovat aktiivisesti järjestön tai yhdyskunnan näkemyksistä ja kokemuksista.
- Jäsen ja varajäsen voivat esittää kokousten agendalle järjestölle asioita, joista etnon tulisi keskustella.
- Valtakunnallisen etnon jäsenet ja varajäsenet osallistuvat kirjallisten lausuntojen laatimiseen suomeksi.
- Neuvottelukunnan pääkielet ovat suomi ja ruotsi. Jäsen ja varajäsen pystyy osallistumaan kokouksiin suomeksi tai ruotsiksi. Dialogeja ja tiedonkeruutilaisuuksia voidaan mahdollisesti järjestää myös muilla kielillä.
- Kokousten ja dialogien lisäksi neuvottelukunnat voivat perustaa työryhmiä ja järjestää muuta toimintaa, jolla edistetään hyviä väestösuhteita. Jäseneltä ja varajäseneltä odotetaan kiinnostusta osallistua työhön.
- Jäsenen ja varajäsenen tehtävänä on kertoa eteenpäin omassa järjestössä asioista, joista neuvottelukunnan kokouksissa keskusteltu.
- Jäsen ja varajäsen osallistuvat etnon viestintään. Jäsenillä ja varajäsenet voivat kertoa olevansa mukana etnon toiminnassa ja voivat esittää mielipiteitä mediassa ja sosiaalisessa mediassa. Jäsenten mielipiteet eivät edusta koko etnon näkemystä.
- Kokouksiin osallistumisesta ei makseta palkkioita. Järjestöjen ja uskonnollisten yhdyskuntien edustajille korvataan matkat ja päivärahat (valtion matkustussääntö: edullisin vaihtoehto).
- Mikäli jäsen tai varajäsen ei voi enää osallistua Etnon toimintaan, tulee hänen ilmoittaa asiasta etnon sihteeristölle. Jäsenen tai varajäsenen tilalle on nimitettävä uusi henkilö.

Kannattaako hakea jäseneksi valtakunnalliseen etnoon vai alueelliseen etnoon?

Hakeminen jäseneksi valtakunnalliseen etnoon

Hakijan kannattaa pohtia seuraavia kysymyksiä hakiessaan jäseneksi valtakunnalliseen etnoon:

- Hakijan toiminta on vakiintunutta (järjestön perustamisvuosi)
- Hakijan toiminta on valtakunnallista (esimerkiksi kattojärjestö)
- Hakijaa motivoi asiantuntijatyö (asiantuntijatyöryhmät, lausunnot)
- Hakijaa motivoi rakenteisiin vaikuttaminen (esimerkiksi lainsäädäntö)
- Hakijan edustajat pystyvät osallistumaan asiantuntijatyöryhmiin ja lausuntojen kirjoittamiseen suomeksi tai ruotsiksi.

Hakeminen jäseneksi alueelliseen etnoon

Hakijan kannattaa pohtia seuraavia kysymyksiä hakiessaan jäseneksi alueelliseen etnoon.

- Hakijan toiminta on vakiintunutta tai uutta (järjestön perustamisvuosi)
- Hakijan toiminta on paikallista tai alueellista
- Hakijaa motivoi keskustelu (esimerkiksi dialogeihin ja tiedonkeruutilaisuuksiin osallistuminen)
- Hakijaa motivoi konkreettinen tekeminen (esimerkiksi tilaisuuksien järjestäminen)
- Hakijaa motivoi vaikuttaminen asioihin ja asenneilmapiiriin omalla paikkakunnalla tai alueellisesti

Yhteystiedot ja lisätiedot

Valtakunnalliseen etnon yhteystiedot

Lisätietoja hakemisesta valtakunnalliseen etnoon antaa sihteeristö oikeusministeriössä: etno.om@gov.fi , puh. 0295 16001 (vaihde).

Lue lisää valtakunnallisen etnon toiminnasta 2020–2024 täältä
<https://oikeusministerio.fi/etno>

Alueellisten etnojen yhteystiedot

Järjestöt voivat hakea jäseneksi seitsemään alueelliseen etnoon. Alueellisten etnojen toiminnasta antavat lisätietoja alueellisten etnojen koordinaattorit ELY-keskuksissa.

Katso alueellisten etnojen yhteystiedot alta tai verkkosivuilta:
<https://oikeusministerio.fi/alueelliset-etno-neuvottelukunnat>

Kuva: Alueelliset etnisten suhteiden neuvottelukunnat

Etelä-Suomen ETNO

- **Toimialue:** Pääkaupunkiseutu, Itä-Uusimaa, Keski-Uusimaa ja Länsi-Uusimaa (mm. Helsinki, Espoo, Vantaa, Porvoo, Järvenpää, Kirkkonummi), Häme (mm. Hämeenlinna, Lahti), Kaakkois-Suomi (mm. Lappeenranta, Kouvola, Kotka)
- Uudenmaan ELY-keskus, puh. 0295 021 000 (vaihde), kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Länsi-Suomen ETNO

- **Toimialue:** Varsinais-Suomi ja Satakunta (mm. Turku, Salo, Pori)
- Varsinais-Suomen ELY-keskus, puh. 0295 022 500 (vaihde), kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Pirkanmaan ja Keski-Suomen ETNO

- **Toimialue:** Pirkanmaa ja Keski-Suomi (mm. Tampere, Jyväskylä)
- Pirkanmaan ELY-keskus, puh. 0295 036 000 (vaihde), kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Itä-Suomen ETNO

- **Toimialue:** Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala ja Etelä-Savo (mm. Kuopio, Joensuu, Mikkeli)
- Pohjois-Savon ELY-keskus, puh. 0295 026 500 (vaihde), kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Pohjanmaan ETNO

- **Toimialue:** Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa (mm. Vaasa, Seinäjoki, Kokkola)
- Pohjanmaan ELY-keskus, puh. 0295 028 500 (vaihde), kirjaamo.pohjanmaa@ely-keskus.fi

Pohjois-Suomen ETNO

- **Toimialue:** Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu (mm. Oulu, Kajaani, Kuusamo, Pudasjärvi)
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, puh. 0295 038 000 (vaihde), kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lapin ETNO

- **Toimialue:** Lappi (mm. Rovaniemi, Kemi, Tornio)
- Lapin ELY-keskus, puh. 0295 037 000 (vaihde), kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi